

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/66/2022
Identifikačné číslo spisu: 1515209739
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1515209739.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: P. A. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. N. č. X, XXX XX P. S. M., zast. AGILITA ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA, spol. s r.o., so sídlom Panenská 7, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 753 510, proti žalovanému: Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XXXX/XX, XXX XX C., zast. BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, IČO: 36 833 533, o zaplatenie 40.500,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/366/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2019, č. k. 4CoZm/7/2019-274, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 19. septembra 2019, č. k. 4CoZm/7/2019-274, potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 2. augusta 2018, č. k. 3CbZm/366/2015-220, a žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 2. augusta 2018, č. k. 3CbZm/366/2015-220, v prvom výroku zrušil zmenkový platobný rozkaz zo dňa 21. mája 2015, č. k. 3CbZm/366/2015-21 v časti 6 % ročného úroku zo sumy 60.500,- eur od 01.05.2012 do 25.09.2014 a konanie v tejto časti zastavil, v druhom výroku rozhodol, že zmenkový platobný rozkaz z 21. mája 2015, č. k. 3CbZm/366/2015-21, vo zvyšnej časti ponecháva v platnosti a v treťom výroku priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie tak rozhodol na základe žaloby doručenej súdu dňa 29.04.2015, ktorou sa žalobca domáhal,

aby súd zaviazal žalovaného zmenkovým platobným rozkazom na zaplatenie zmenkovej sumy 40.500,- eur s úrokom 6 % zo sumy 60.500,- eur od 01.05.2012 do 25.09.2014, zo sumy 40.500,- eur od 26.09.2014 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.11.2011 vystavil žalovaný vlastnú zmenku, ktorá obsahovala bezpodmienečný sľub žalovaného zaplatiť na rad žalobcu zmenkovú sumu 60.500,- eur a ktorú podpísal per aval E. Q., čím sa zaručil za jej zaplatenie. Zmenka bola dňa 30.11.2012 indosovaná na rad p. S. D. a následne dňa 02.02.2014 bola indosovaná späť na žalobcu. Žalovaný na zmenku naplatil 20.000,- eur a ku dňu podania žaloby zostala nezaplatená zmenková suma 40.500,- eur. Súd žalobe vyhovel a vydal zmenkový platobný rozkaz, voči ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote námietky a žiadal súd, aby zrušil zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že žalovaný ako vystaviteľ vlastnej zmenky dal bezpodmienečný sľub zaplatiť na rad žalobcu sumu 60.500,- eur s miestom platenia v Bratislave, zmenku per aval podpísal E. Q., čím sa zaručil za jej zaplatenie. Okrem údajov o splatnosti zmenky obsahuje žalobcom predložená listina všetky náležitosti predpísané v čl. I § 75 zmenkového zákona pre vlastnú zmenku, pričom absencia tohto údajov nespôsobuje neplatnosť zmenky, keďže podľa čl. I § 76 ods. 2 zmenkového zákona platí, že je splatná na videnie. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný žiadnu zo skutočností tvrdených v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu nepreukázal, ako ani ich prípadný vplyv na platnosť, resp. neplatnosť prijatého zmenkového záväzku.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. Namietal, že neakceptovaním ospravedlnenia právneho zástupcu z pojednávania vytýčeného na deň 02.08.2018 prišlo k porušeniu ústavného práva na spravodlivý súdny proces. Rozsudok súdu prvej inštancie zároveň podľa žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie ďalej podľa žalovaného nevyplýva, akými úvahami sa súd riadil pri jeho vydaní, preto považoval napadnuté rozhodnutie i za arbitrárne.

4. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní neargumentoval žiadnymi novými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného o tom, že neakceptovaním ospravedlnenia právneho zástupcu z pojednávania dňa 02.08.2018 došlo k porušeniu ústavného práva žalovaného na spravodlivý proces a k porušeniu zásady zabezpečenia práva na právne zastúpenie. Odvolací súd poukázal na procesnú pasivitu žalovaného a jeho právneho zástupcu počas celého konania. Súd prvej inštancie postupoval podľa odvolacieho súdu správne, keď žiadosť o odročenie pojednávania zo strany právneho zástupcu žalovaného neakceptoval a pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu uskutočnil. Odvolací súd nemal za preukázané riadne doručenie oznámenia o jednostrannom započítaní vzájomných pohľadávok zo dňa 14.10.2014, v dôsledku čoho ani kompenzačný prejav žalovaného voči p. S. D. nemožno považovať za riadne uskutočnený. Takto učinенý započítací úkon žalovaného nie je schopný vyvolať zamýšľané právne následky. Odvolací súd preto dospel k záveru, že predmetný započítací úkon žalovaného bol neplatný, avšak z iného dôvodu, ako sa domnieval súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Nevykonanie navrhnutých dôkazov žalovaný žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikoval, neuviedol, ktoré dôkazy súd prvej inštancie údajne nevykonal. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa aj všetky náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“) na odôvodnenie. Vzhľadom na tieto závery odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Žalovaný dovolanie odôvodnil nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.1. Podľa dovolateľa aj keď odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sa v zásade stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, z bodu 22. odôvodnenia rozsudku odvolacieho

súdu vyplýva, že odvolací sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý započítanie vzájomných pohľadávok žalovaného a p. D. (dlžného nájomného a vzniknutej škody) spolu vo výške 29.030 eur voči zmenkovej sume vo výške 40.500,- eur, vyhodnotil ako neplatný právny úkon. Odvolací súd rozhodoval s poukazom na iné zákonné ustanovenie, konkrétne § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Odvolací súd tak založil svoj právny záver na inom právnom dôvode ako súd prvej inštancie. Žalovaný je preto toho názoru, že ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu, mal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Tým, že odvolací súd takto nepostupoval, znemožnil žalovanému možnosť na realizáciu jeho procesných práv, konkrétne právo namietať správnosť právneho názoru na inštančne vyššom súde.

5.2. Žalovaný ďalej uviedol, že z bodu 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa javí, ako keby do neho odvolací súd pominul uviesť viaceré svoje úvahy. Podľa žalovaného je rozdiel, či sú iba pochybnosti o riadnom doručení zásielky alebo či bolo jednoznačne preukázané, že skutočnosti uvedené na poštovej doručenke sú nepravdivé. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v tomto smere neobsahuje žiadne vysvetlenie, konanie je preto postihnuté vadou zmätočnosti.

6. K dovolaniu žalovaného doručil súdu svoje vyjadrenie žalobca. Podľa žalobcu právne posúdenie odvolacieho súdu sa môže odlišovať od právneho posúdenia súdu prvej inštancie a aj napriek tomu odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vecne správne. Žalovanému nevyplýva absolútne uplatniteľné právo na vyjadrenie sa k prípadnému odchylnému právnemu posúdeniu odvolacieho súdu. Odvolací súd vyčerpávajúcim spôsobom uviedol, v akom rozsahu a prečo vec inak právne posúdil a napriek tomu dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie. Žalobca je toho názoru, že zásada dvojinštančnosti porušená nebola, keďže žalovaný mal možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie a túto možnosť aj využil. Procesný postup odvolacieho súdu nevykazuje známky žiadneho pochybenia zo strany odvolacieho súdu, preto prípustnosť dovolania s poukazom na § 420 písm. f/ C. s. p., podľa názoru žalobcu nie je daná. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu žalobca uviedol, že podľa jeho názoru rozsudok odvolacieho súdu nenapĺňa požadované kritéria na to, aby bolo možné tento považovať za nepreskúmateľný v danej intenzite, pretože jeho písomné vyhotovenie obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol dovolaciemu súdu dovolanie žalovaného podľa § 448 C. s. p., zamietnuť.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala strana sporu spĺňajúca podmienku povinného právneho zastúpenia podľa § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal, či bolo dovolanie podané včas.

8. Z obsahu súdneho spisu dovolací súd zistil, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním bol žalovanému doručený dňa 18.11.2019 (č. l. 282). Žalovaný svoje dovolanie podal elektronicky, a to dňa 30.01.2020 (č. l. 322).

9. Podľa § 427 ods. 1 C. s. p., dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 121 ods. 3 C. s. p., lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

11. Podľa § 121 ods. 4 C. s. p., ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

12. Lehota na podanie dovolania by žalovanému uplynula dňa 18.01.2020, ktorý však pripadol na sobotu, preto posledný deň lehoty pripadol na najbližší nasledujúci pracovný deň, ktorým bol pondelok 20.01.2020. Žalovaný podal svoje dovolanie elektronicky dňa 30.01.2020, teda po zákonnej dvojmesačnej lehote na podanie dovolania.

13. Žalovaný v dovolaní nesprávne uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu mu bol doručený dňa 04.12.2019 a lehota na podanie dovolania mu preto uplynula, až dňa 04.02.2020. Dátum 04.12.2019 je ale dátum pôvodne nesprávne vyznačenej právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý bol súdom prvej inštancie dňa 06.05.2022 opravený. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by bol dňa 04.12.2019 rozsudok odvolacieho súdu doručovaný žalovanému, naopak z obsahu súdneho spisu jednoznačne vyplýva, a to konkrétne z doručky založenej na č. l. 282, že dňa 18.11.2019 bol rozsudok odvolacieho súdu doručený právnenému zástupcovi žalovaného Mgr. Karolovi Haťapkovi. Uvedený dátum osvedčuje nielen dátum uvedený v podpisovej časti doručky, ale aj dátum uvedený na dennej pečiatke dodacej pošty.

14. Najvyšší súd uvádza, že na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, kde lehota na podanie dovolania plynula od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa právnej úpravy obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku už dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu pre plynutie lehoty na podanie dovolania nie je podstatný a rozhodný je jedine dátum doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľovi.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalovaného bolo podané po lehote a je potrebné ho podľa § 447 písm. a/ C. s. p., odmietnuť.

16. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobcovi ako úspešnej sporovej strane v dovolacom konaní priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.